

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 31.

Z KRAKOWA DNIA 10 PAŹDZIERNIKA 1827 ROKU WE ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 3 Października.

Dyrekcya Główna

Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Zawiadomia interessowane strony, iż publiczne losowanie Listów Zastawnych odbyło się na dniu 1wszym Października r. b. w gmachu posiedzeń Dyrekcji Głównej. — Lista wyciągniętych Numerów załącza się tu oddzielnie, ogółowy zaś rezultat jest następujący; wyciągniono:

Lit. A. po zł. 20,000 sztuk 21.	420,000.
— B. — 5000 — 100.	500,000.
— C. — 1000 — 463.	463,000.
— D. — 500 — 206.	103,000.
— E. — 200 — 280.	56,000.

Ogółem 1070 sztuk Listów

Zastawnych za sumę zł. 1,542,000.

Dołączając na opłacenie pozostałości N. 938 d. 2 Kwietnia r. b. wylosowanego zł. 918 gr. 10.

W ogóle zł. 1,542,918 gr. 10.

Gdy zaś na biegnące półrocze fundusz na amortyzacyą przypadający wynosił sumę 1,542,466 gr. 10, przeto ostatni wyciągnięty List Zastawny N. 8556 Lit. C. nie-

będzie mógł być zupełnie wypłaconym, ale stósownie do Art: 119 Prawa Seymowego, będzie miał zaliczoną sumę zł. 451 gr. 29 z funduszu amortyzacyjnego, dla niego pozostała reszta przed innemi w przyszłym półroczu bez losowania odbierze. Właściciele Listów Zastawnych wylosowanych będą ie mieć srebrem wypłacone, stósownie do Art: 131 Prawa Seymowego, w Kassie Dyrekcji Głównej każdego dnia, od 22 Grudnia r. b. poczynając, lub też w Dyrekcji Szczegółowej któregokolwiek Województwa, ieśli wcześniej o to stósownie do Art: 121 Prawa z podaniem swem zgłosili się. — W Warszawie dnia 1 Października 1827 r.

Radca Stanu Prezes

(podp:) Kadinowski.

Pisarz Dyrekcji Głównej,

W Zastępstwie A. Ciechomski.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 12 $\frac{1}{2}$ do 13 $\frac{1}{2}$; — Pszenicy od od 15 do 18; — Jęczmienia od 13 do 14; — Owsa od 8 i gr. sr. do 9; — Siana furę jednokonną od 16 do 23; — parokonną od 28 do 38; — Słomy furę zwyczajną od 6 do 8 i pół.

Z Petersburga d. 2 Września. D. K.
(Z Dziennika Petersburskiego.)

Rozkazem dziennym J. C. M. z dnia 26 Sierpnia, Jenerał piechoty Hrabia Tatischezew na własną prośbę dla słabości zdrowia, od obowiązków Ministra wojny uwolniony, a na miejsce jego do dalszego rozkazu, Jenerał Adjutant Hrabia Czerniszew do sprawowania obowiązków tego Ministerstwa wyznaczony został.

Przez Reskrypt z dnia 25 Sierpnia N. Cesarz Junc najłaskawiej raczył mianować Kawalerem orderu S. Anny 1wszej klass., Rzeczywistego Radcę Stanu Mohilewskiego, Gubernatora cywilnego Czerniechowskiego.

Radca kollegialny Kurata, były Vice-Gubernator Orłowski, a teraz zostający przy Ministerystum skarbu, wyniesiony na Radcę Stanu i wyznaczony Gubernatorem cywilnym Włodzimierskim,

W Moskwie, dnia 3 Sierpnia, o godzinie 1wszej z południa, niedaleko wsi Aleksiejewska, za rogatkami Troickimi, odbyło się uroczyste z obrzędami religijnymi założenie budowy, w której ma być umieszczona machina parowa do podnoszenia wody znanego wodociągu Myszyszczyńskiego, dla dostarczenia wody do głównej części tej stolicy. Wojenny Jenerał Gubernator, wyżsi Urzędnicy wojskowi i cywilni, oraz najznakomitsze osoby i wielkie zgromadzenie mieszkańców obecni byli temu obchodowi. Mowę miał Jenerał Major korpusu Inżynierów Piotr Jakowlewicz de Witte, w której pokrótce zawarł wiadomość historyczną o Moskiewskim wodociągu, tym pomniku pieczołowitości i szcudroblowości Wielkiej Katarzyny, tudzież o przedsięwziętem teraz jego przerobieniu w obrębach stolicy, podług planu Najwyżey potwierdzonego przez Naj-

jaśniejszego Cesarza Jegomości Mikołaja Pawłowicza.

Kałużki kupiec pierwszey giełdy i Radca handlowy Jan Maksimowicz Zołotarew, dnia 24 Czerwca r. b. złożył w tameczney Izbie Powszechney Opieki 50,000 rub. ass., przeznaczając procent na utrzymywanie 10 lub 15 chorych ubogich z obywateli miasta Kaługi.

— Dnia 3. —

(Z Gazety Senckiey.)

Najwyższy Manifest

Z BOŻEY ŁASKI

M Y M I K O Ł A Y I.

CESARZ i SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYJ
i t. d. i t. d. i t. d.

W ciągu trzech lat z kolei Państwo Nasze niepotrzebowało naborów rekruta, gospodarskie zatrudnienia ukochanych Naszych wiernych poddanych, na łonie ich rodzin, w ciągu tego czasu, niczym nie były przerywane.

Tymczasem zwyczajny coroczny ubytek ludzi; uwolnienie od służby wojowników, którzy dopełnili ustanowionego terminu służby; uwolnienie od służby tych, którzy dla podeszłego wieku i chorób stali się do niej niezdolnemi; i nakoniec uwolnienie od służby w dniu 22 Sierpnia 1826 i 1827 roku, na okazanie szczególney łaski przez Nas darowane, sprawiły w armiach i flotach Naszych znakomity niekomplet.

Dla zapełnienia tego, i żeby skład wojsk Naszych zawsze utrzymać w należytey proporcji ze stanem Państwa, uznaliśmy za konieczne, uskuteczyć w biegu terażniejszego roku nabór rekruta, i na skutek tego rozkazujemy:

1) Wybrać w całym Państwie z pięćset dusz po dwóch rekrutów.

2) Wybór ten uskutecznić na osnowie będących praw i osobnego rozporządającego Ukazu; razem z tym do Rządzącego Senatu wydane. W Ukazie tym, dla takiej, jak można, ukochanym wiernym poddanym Naszym ulgi, rozkazaliśmy między innymi, w oznaczeniu miary wzrostu ograniczać się samą koniecznością, a pobór pieniędzy na umundurowanie i prowiant znacznie umniejszyć w porównaniu z dawniejszym.

3) Do rozrządzenia rekrutów, z naboru tego zebrć się mających, nie łącząc się osiedlone pułki 4ch dywizyi kawaleryjskich; wszystkie te pułki, niebiorąc już ludzi z naboru ogólnego, mają być skompletowane, podług przyjętych praw do wojsk osiedlonych, z własnych swych okręgów pułkowych. Dan na Jełaginowym Ołtowie d. 26 Sierpnia, roku od Narodzenia Chrystusowego 1827. a panowania Naszego drugiego.

Na oryginalne podpisano własną Jego Cesarskiej Mości ręką:

M I K O Ł A Y.

Naznaczony w roku teraziejszym nabór rekrucki z pięciuset dusz po dwóch ludzi, Manifestem Naszym dnia dzisiejszego ogłoszony, Rozkazujemy uskutecznić na osnowie następującej:

1) Nabór zacząć dnia 1 Listopada roku terdziesiątego i skończyć niechybnie w przeciągu dwóch miesięcy, wylawszy Georgiją i Bessarabiją po dawniejszemu.

2) Rządzącemu Senatowi uczynić rozporządzenie, ażeby w oznaczonym terminie, dostawieni byli wszyscy rekruci, niedobrani w przeszłych naborach.

3) Rekrutów przyjmować nie młodszymi od 18stu i nie starszymi 30ciu lat, a co do miary, nie niższych od 5ch arszynów B. w. wzrostu. Względem wad ciała postę-

pować podług prawideł, iakich się trzymano w ostatnim naborze.

4) Przyjmować w miastach Gubernialnych i Powiatowych za wzajemną zgodą Gubernatorów Cywilnych z Marszałkami Gubernialnymi.

5) Dozwolić przyjmować kwitacye na rekrutów, danych na rachunek.

6) Na umundurowanie rekrutów przyjmować od zdających pieniądze, po tych cenach, po iakich teraz istotnie, ze zniesieniem cen iak tylko można, kosztują rzeczy Kommissaryatowi, po czterdzieści trzy ruble na każdego rekruta.

7) Zamiast należnego na rekruta prowiantu w naturze, przyjmować od zdających pieniądze podług cen sprawkowych, iakie w każdej Gubernii, w czasie naboru szystować będą.

8) Rozządzenie co do wojska poleciliśmy Naczelnikowi Głównego Sztabu naszego a należyte uskutecznienie i ukończenie tego naboru w terminie naznaczonym, polecamy pisać Rządzącemu Senatowi.

— Dnia 5. —

W Naywyższym Ukazie J. C. M. do Rządzącego Senatu w dniu 26 Sierpnia wydanym, wyrażono:

Pocytując za rzecz sprawiedliwą, ażeby rekrucka powinność, ku uldze wiernych Naszych poddanych, zrównana była dla wszystkich stanów: na których ta powinność spada, rozkazujemy:

1) Pociągnąć Żydów do odbywania powinności rekruckiej w naturze.

2) Pobór od nich pieniędzy, na miejsce ogólnej tej powinności ustanowiony, znieść.

3) W przyjmowaniu od nich rekruta zachować prawidła, na ten tylko nabór wydane i tu załączone.

Przekonani jesteśmy, że ukształcenie i sposobności, iakich nabędą oni w służbie wojskowej, za swym z niey powrotem, po wysłużeniu lat ustanowionych, staną się spólnemi ich rodzinom, ku większemu pożytkowi i lepszemu powodzeniu w ich osiadłości i domowem gospodarstwie.

Z Paryża d. 25 Września.

Xżę Polignac, Hr. de la Ferronais i Hr. St. Cricq mieli u Króla posłuchanie, potem przydywał J. K. M. na kilkogodzinny radzie Ministrów.

Podczas obiadu, który miasto Amiens w przeszłym tygodniu dla Króla dało, widzieć się dała na przeciwko J. K. Mici ogromna kolonna z białego burakowego cukru z fabryki P. Ledron przy Amiens.

Hr. Villa-Real przybył tu z Londynu, dla oczekiwania Infanta Don Miguel.

Listy prywatne z Londynu donoszą, iż dwa pułki udadzą się jeszcze do Portugalii, dla zmocnienia posiłkowego wojska w tem Królestwie. Osała w Gibraltarze ma także być zmocniona. Nakoniec, że lubo Anglija posiada już dwanaście wielkich wojennych okrętów na morzu śródziemnem, posłanych tam więcej jeszcze zostanie. Okręty Wellesley i Warspit, które przybyły na Tagus, są, iak sądzą, przeznaczone do złączenia się z eskadrą, która tam łącznie z Francuzką i Rossyjską działać będzie.

Z Hawru odpłynęło dnia 21 b. m. 285 Szwaycarów i Francuzów chcących osiąść w Buenos-Ayres. Dostają na podróż pieniądze, a za przybyciem grunta.

Z St. Louis nad rzeką Senegal piszą pod dniem 28 Czerwca: że dnia 14 tegoż miesiąca taki tam był upał, iakiego od lat 40 nie pamiętają. Od rana nie można było wyjść na wolne powietrze, jeżeli nie chciano mieć oparzonych rąk i twarzy. Chata słomiana

zapaliła się z upałem, a wiatr rozszerzył tak dalece płomień, iż trzecia część miasta obróconą została w pyzynę.

Dowiadujemy się z Perpignanu (17go Września) że poczta z Barcelony, która dnia 16 przybyć była powinna, gdyż dnia 15go przebyła Geronę, nie przybyła dopiero dnia 17 razem z wozową. Musiała więc być między tą twierdzą i Figueras zatrzymana. Okolice Gerony są teraz wolne; Agravidos cofnęli się w góry. Col de Banols trzymają iednak osadzeni. Odezwa Jenerała Monet nie zrządziła szcześniejszego wrażenia.

Od granic Hiszpańskich d. 16 Września.

List z Barcelony pod dniem 13 Września donosi: Buntownicy w Villafranca, Villanuowa i Ingualada rozpisali ogromne kontrybucyje, a z Manresy zabrali wszystkie gotowe sukna. Wyjawszy twierdze i miasta Palamos, Terrasa i Mataro panami są całej prowincyi, — W gazecie wczorayszy oznajmiony został następujący okólnik naywyższej poborowej Dyrekeyi: "Od Ministerstwa skarbowego nadszedł do Dyrekcji rozkaz Królewski, mocą którego oznajmiono, iż Rząd Peruwiański wydał rozkaz, ażeby wpuszczano do Portów tak zwany Rzeczypospolitey towary Hiszpańskie, skoro prowadzący je okręty przywiezie na każdą bęczkę swey wielkości 2 centnary merkuryuszu. Rozkaz ten zdaie się więc być wezwaniem do prowadzenia handlu z nowemi Amerykańskimi krajami.

List z Pucyerda pod dniem 14 Września zawiera: "Obawa względem odwiedzenia buntowników zmniejszyła się cokolwiek. Dowódca okazuje się być spokojnym. Z tem wszystkim majątnieysi mieszkańcy wywożą nayslepsze swoje rzeczy do Bourg-Madame (we Francyi). Dowiadujemy się, że woj-

ska idą spiesznym pochodem do Katalonii, i 4000 przybyło już pod Leridę. Jenerał Campa odjechał przed 3 dniami z Madrytu do Barcelony. Nakazane są najsurowsze środki przeciw buntownikom, Junta Manresy zawiesić miała nieprzyjacielskie kroki i 4 deputowanych do Madrytu wysłała. Spodziewany się, iż do 1go przyszłego miesiąca zostanie spokójność w Katalonii przywrócona. „

Z Perpignanu piszą pod dniem 15 Września: „Wczoray przybył tu o godzinie 4tej z południa postyliion Hiszpański. Buntownicy odebrali od niego wszystkie pisma do Władz Hiszpańskich, a do Francuzkich po otwarciu i przeczytaniu zwrócili iemu. Dnia 11 zatrzymano w Aposto postyliiona z Walencyi do Barcelony, a między Leridą i Cerperą z Madrytu do Barcelony idących i od obu odebrano rządowe pisma. Obóz pod Tarragoną jest w trwodze, gdyż w Reus zachodzą rabunki i rozboje. Gdy dowiedzieli się buntownicy, że z Walencyi idzie bataliion na zmocnienie działającego przeciw nim woyska, osadzili Col de Balaguer, nader trudną przeprawę między Tortozą i Tarragoną, tak, iż Jenerał Monet prowadzący ten bataliion nie bez niebezpieczeństwa doszedł do Barcelony: przygotowano w Tarragonie dla przewiezienia go barkę; lecz ludzie na niej będący umówieni na jego zatopienie, gdy rzecz odkryła się uciekli, a Jenerał przewiózł się na galerze Francuzkiej. — Jenerał Manso stara się dostać spiesznym pochodem do Tarragony; buntownicy zaś dowiedziawszy o jego zbliżaniu, uciekli w góry. „

Drugi list z tegóż miasta pod dniem 16 Września zawiera: Dowódca buntowników w Olot, Meriona Viellela, który mieni się bydź dowodzącym Jenerałem 3go oddziału woyska Rojalistów, nakazał dnia 5 b. m.

wszystkiem władzom posłania ochotników Królewskich z gmin swoich do Olot; opieszającym zagroził pieniężną karą 12,000 realbów i nawet śmierci. — Naczelnym Jenerał Monet wydał pod dniem 13 z Barcelony z swej strony oznajmienie, w którym nakazuje kary godnym odstąpić od rokoshu, na nieposłusznych zaś oznacza kary na zbrodnie stanu przeznaczone. Pułkownik Basse znajduje się w Geronie, a Jenerał Manso w Hostalrich (między Mataro i Geroną). W okolicach Gerony snują się ciągle ieszcze buntownicze bandy. Dowódca w Mont-Louis, posłał kilka kompanij do Bourg-Madame z załączeniem nie wpuszczania w kray żadnych zbrojnych Hiszpanów, jeżeli wprzód broui nie złożą.

Z Lizbony d. 8 Września.

Parowy statek, Xżę Jorku, przywieść miał Rejentce pisma od Cesarza Don Pedro, w skutku których odbyło się kilka rad Ministrów. Oddalony Minister Vicehrabia Santarem udał się wczoray o godzinie 5 z rana do pałacu Queluz, w którym Królowa Matka mieszka; Minister poliicyi Bastos, który prawie codziennie bywa u Królowey, odwiedził onegdaj tego byłego Ministra. Wczoray mówiono, iż Minister wojenny, Hr. da Ponte, otrzymał dymissyją, i na jego miejsce mianowany jest Jenerał Caula. Apostolskie nasze pisma nastawiają na wszystkich znakomitych mężów, którzy okazują się przychylnymi konstytucyi, a między innemi na Biskupa Elvasu, który zaniósł o to użalenie do Ministra sprawiedliwości. Gazety konstytucyjne nie mają dotąd cenzorów. Onegdaj nadeszły pisma od Hr. Palmella z Londynu.

Z Londynu d. 23 Września.

Na wczorayszey giełdzie rozchodziła się

wieść, że Posłowie Mocarstw sprzymierzonych dnia 5 b. m. rano z Stambułu wyjechali.

Pisma nasze czynią nad zdarzeniami w Katalonii rozmaite uwagi. Gaz ta Gонец wyraża: "Teraz okazuje się jasno, iż wkroczenie Francuzów do Hiszpanii żadney ulgi temu królowi nie przyniosło. Uplłynęły już cztery lata, a taki sam jak dawniej nieład panuje i nawet Król trzymający ma być w niewoli. Z ciemno nawet napisanego Hiszpańskiego manifestu pod dniem 31 Sierpnia, okazuje się, jak niebezpiecznem jest położenie Katalonii względem spokojności innych prowincyj. Gazeta Times dzw. się, że Francuzi nic przeciw buntownikom nie czynią, a Gazeta Glob twierdzi, iż Król Ferdynand najprędzej bunt przytłumi, gdy ogłosi się Królem konstytucyjnym."

W jedney ze wsi Lorda Kingstona w Irlandyi rośnie teraz 30,000 drzew morowowych; Lord ten posłał już nieaką ilość surowego jedwabiu na sprzedaż.

Bolivar przy odjeździe z Kartageny, gdzie od wszystkich klis z największym zaufaniem był przyjęty, wydał następującą odezwę: "Mieszkańcy Kartageny! Przyjęcie mnie wasze napełniło serce moje radością. Wasza dobroć okazuje najczystsza przychylność. Nie spodziewałem się niczego, boście i tak nie byli winni, gdy ja Wam wszystko jestem winien. U was wszczęła się wojna z Kolumbią. Walęczność Kartageny i Mempoz otworzyła mi przed 12 laty bramy do Wenezueli. Te powody były dostatecznymi do usprawiedliwienia słuszney moiey ku Wam miłości; ale dziś do wdzięczney mey przyjaźni przydałście nowy węzeł; gdyż w czasie tem fałszu i zbrodni wasza wierność posłużyła mi za mur przeciw zdraycom, którzy grozili okryć Kolumbię hańbą, Wasze

szcze waleczno miasto uratowało oyczyznę. Wy jesteście tedy oswobodzicielami. Kolumbię pozdrowi Was kiedyś temi słowy: *Salve Carthagena redentora!* (bądź pozdrowiona Kartagena uratowicielko!).

Z Korfu d. 14 Września.

Jeszcze nigdy w naszym porcie nie widziano tak wielkiego ruchu, i niezachodziła tak częsta korespondencyja pomiędzy ościennymi wyspami Greckimi, jak w tej chwili w której zgromadziła się eskadry trzech Mocarstw. Wczoray przybyły tu 2 Rossyjskie fregaty należące do tylney straży eskadry Rossyjskiej, gdyż jak dowiadujemy się Admirał He den zmuszony był przez wschodni wiatr udać się w prawą stronę od Korfu ku Milo, dla złączenia się z eskadrami Angielską i Francuską. — Flotta Egipska, która dnia 1go Sierpnia z Alexandryi odpłynęła, dowiedziawszy się, jak się zdało, o połączeniu eskader sprzymierzonych, oddaliła się, gdyż podług najnowszeych doniesień do 6 b. m. ż d n. Egipski okręt nie pokazał się w wodach Nawarinu, z czego wnoszono, iż albo zwróciła się do Alexandryi, albo inny kierunek wzięła około Morei lub wysp Archipelagu.

WIADOMOŚCI z GRECJI.

(Ciąg dalszy Konstytucyi Greckiey.)

59) Senat rozpoczyna swoje prace pierwszego Poniedziałku Października, w którym to czasie wszyscy reprezentanci razem zebrać się powinni. 60) Posiedzenia Senatu trwają cztery do pięciu miesięcy. 61) Senat stanowi uchwały większością głosów; przy równey liczbie głosów przeciwnych, głos Prezydenta rozstrzyga. 62) Gdy Prezydent nie jest reprezentantem, tedy przy równey liczbie głosów za, i przeciw; lecz gdy jest i

reprezentantem, tedy głosuje koniecznie także jako takowy, i przy równości głosów ma jeszcze głos rozstrzygający. 63) Reprezentantowi nie wolno przyjąć innego urzędu publicznego, lub pośrednio albo bezpośrednio należeć do dzierżawy dochodów publicznych, pod utratą swojego urzędu. 64) Senatorowie pobierają pewną płacę ze skarbu narodowego, dopóki bawią w miejscu posiedzeń Senatu, i mianowicie całą, dopóki posiedzenia trwają, a po ukończeniu takowych tylko połowę. 65) Reprezentant nie może być uwięziony, dopóki trwa posiedzenia rady; ani wprzód na cztery tygodnie, i tyleż po posiedzeniach. Jednakowoż może być w tej przerwie czasu do sądu pociągnięty. Jeżeli skazany zostanie na utratę głowy lub czci, wyrok będzie wykonany. 66) Reprezentanci nie są odpowiedzialni za to, co mówili w Senacie. 67) Posiedzenia Senatu są publiczne, a w razie potrzeby tajne, gdy większość członków osądzi za dobre. 68) Członkowie Senatu będą podług potrzeby kraju na niestające Kommissyie podzieleni, i Senata będzie rzeczą, do każdej z takowych Członków przeznaczyć. 69) Każdy z reprezentantów może przez Prezydenta podać Senatowi projekt do ustawy na piśmie. 70) Uchwały Senatu i inne tegoż dokumenty, podpisane będą przez Prezydenta i przez pierwszego Sekretarza, i opatrzone pieczęcią rady. 71) Pierwszy Sekretarz Senatu układa uchwały i ogólne czynności Senatu, i utrzymuje dokładnie tego księgę, jako też obrad posiedzeń. 72) Gdy nie ma pierwszego Sekretarza, tedy drugi pełni jego obowiązki. 73) Każda uchwała Senatu podana będzie Gubernatorowi, i jeżeli on taką przyymie, tedy w ciągu dni 15, od dnia podania rachując, taką potwierdzi, ogłosi, i odtąd stać się prawem. Jeżeli zaś jej nie przyymie, natenczas prze-

szle ją w ciągu dni 15 na powrót do Senatu ze swoimi odmianami i przesrzedzeniami. Senat taką dosłownie odpisze, przesze dotyczącym się niestającym Kommissyiom do rozpoznania i powtórnego poddania pod rewizyą Senatu; jeżeli Senat tak odmienioną ustawę nie uzna za dobrą, tedy przesze ją (w pierwszym jej kształcie) powtórnie Gubernatorowi. Jeżeli ten powtórnie odmówi oneyże potwierdzenia, więc odesze ją w ciągu dni 15 do Senatu z powodami swojego oporu. Senat musi ją na nowo wnieść na obrady; a jeżeli większością głosów obstać przy uchwale Rady, iak ją już (Senat) zdecydował, zatem przesze ją po raz trzeci Gubernatorowi, który ją potem bezpośrednio potwierdzić i ogłosić musi; a w tedy stać się prawem. 74) Gdy przy końcu posiedzenia uchwała między Senatem a Gubernatorem w sporze będąca, nie będzie załatwiona, tedy następne Zgromadzenia Senatu policzą ją do poselstw przez przesze uczynionych. 75) Projekt do prawa przez Gubernatora Senatowi przełożony, gdy przez takowy był rozpoznany i Gubernatorowi trzy razy, raz po raz iako niemogący być przyjęty, był odesłanym, upada. 76) Senat naradziwszy się w początkach posiedzeń nad hypotecznym budżetem przez Rejencyją przełożonym, zezwala na pieniądze potrzebne oney na wydatki. 77) Wchodzi w rozpoznanie szczegółowe rachunków z dochodów i wydatków roku zeszłego, i długów Państwa, przełożonych mu przez Sekretarza Stanu do skarbu i rozkaże ogłosić drukiem summaryczny bilans. 78) Stara się o pewne wypłacanie procentów i umorzenie długu narodowego. 79) Na mocy praw ustanowi podatki, cła i inne daniny, które w sposobie iednakowym i w równych częściach w całym Państwie powinny być nałożone podług art. 10.

80) Na mocy prawa uchwała pożyczkę za rękomyją narodu i zabezpieczeniem oney na majątku narodowym. 81) Na mocy prawa uchwała sprzedaż majątku narodowego wystawionego zepsuciu. Jednakże sprzedaż onego, o ile byż może, nastąpi stosunkowo we wszystkich Eparchiach, i będzie zapowiedziana zwyczajnie przez Władzę wykonawczą we wszystkich prowincjach. 82) Czuwa nad dobrem użyciem grosza publicznego, i żąda, ieżli za dobre osądzi, wszelkich rachunków od Sekretarza Stanu do skarbu, z oznaczeniem czasu, iaki tenże Senat do sporządzenia takowych za potrzebny osądzi. 83) Każdy reprezentant ma prawo żądania i otrzymania wszelkich objaśnień ze strony Sekretarza Stanu w każdym przedmiocie, który był w Senacie rozpoznany. 84) On reguluje systemat menniczny, oznaczając, iaką każda moneta mieć powinna w całym Państwie wagę, własność, stępel i nazwisko. 85) On czuwa nad publicznem oświeceniem i broni go, iako też wolności druku, rolnictwa, handlu, postępu umiejętności i sztuk powszechnie użytecznych i przemysłu. On zabezpiecza także wynalazcom i autorom na pewny czas wyłączne prawo do zysku, wypływającego z wynalazku i pism. 86) On stanowi prawa o zdobyczach, i przeciwko rozbojom morskim. 87) On stanowi prawa o naborze do woyska sposobem konskrypcyi. 88) On stara się o budowę i kupno okrętów. 89) Czuwa nad utrzymaniem i ulepszeniem majątku narodowego. 90) Stanowi prawa o wydzierżawieniu dochodów i dóbr narodowych. 91) Starać się będzie, aby w całym Państwie jednaka miara i waga były wprowadzone. 92) Stanowi płacę Gubernatora, Sekretarzy Stanu i Sędziów. 93) Oznacza prawem granice Eparchii, w sposobie naydogodniejszym tak co do zamia-

ru Rządu, iako też interesu mieszkańców. 94) Zmienia i uchyla prawa, wyjąwszy konstytucyjne. 95) Bez zezwolenia Senatu nie może Gubernator ogłaszać wojny, ni zawierać traktatu pokoju, przymierza, przyjaźni, handlu lub neutralności. Wyjątemi są ugody o zawieszenie broni na kilka dni, o czem natychmiast donieść musi Senatowi. 96) Senat odbiera wszelkie petycye, a które osądzi za słuszne, przemasza ie gdzie należy, bez zdawania sprawy. 97) Dziennikarz ma wolny wstęp na wszystkie posiedzenia Senatu, i wyłączony tylko od tajemnych. 98) Senat wydaie rozporządzenia, iakie za potrzebne osądzi, dla swego wewnętrznego porządku. 99) Senat starać się powinien, iżby wypracowano kodex cywilny, kryminalny i woyskowy, który w szczególności mieć powinien za posadę Francuzkie ustawodawstwo. 100) Każdy z reprezentantów glosuje wedle swiego sumienia, nie potrzebując zdania i szczególnego zlecenia tych, których iest reprezentantem. 101) Na przypadek śmierci, rezygnacyi lub fizycznej niemożności Gubernatora, Senat z grona swiego mianuje Kommissyją rządową zastępczą z trzech Członków, która tymczasowie z Sekretarzami Stanu wykonywa prawa, dopóki Gubernator nie zostanie podług prawa wyborowego obrany. Na przypadek, gdyby Senat był rozwiązany, przeto Sekretarze Stanu ustanawiają tymczasowie zastępczą radę rządową, i ta musi natychmiast zwołać Senat na posiedzenie nadzwyczajne; i Senatorowie nawet nie wezwani muszą się w tej mierze zgromadzić. W obu dwóch przypadkach musi albo Senat, lub Rada, natychmiast wszystkim Eparchiom oznaymić, aby wysłały sweich pełnomocników do wyboru Gubernatora.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

DODATEK

DO N^{RO} 51.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 10 PAŹDZIERNIKA 1827 ROKU WĘ SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 05 e.	Therm: czyli stop:zima i ciepła	Higro- metr stop:	Wiatr	Sten Atmosf:	UWAGI.
Paździ: god: 7	27 8, 405	+ 3. 1	82	Wschodni słaby	Pogoda z Chmur:	
12	" 8, 078	+ 11. 8	58	" mocny	"	
6. 3	" 7, 798	+ 12. 4	57	" wicher	"	
9	" 7, 845	+ 5. 4	70	" słaby	"	
7. 7	27 7, 692	+ 2. 5	82	Wschodni słaby	Pogoda z Chmur:	
12	" 7, 467	+ 11. 7	70	" średni	"	
3	" 7, 035	+ 13. 8	66	" "	"	
9	" 6, 718	+ 7. 2	78	" słaby	"	
8. 7	27 6, 415	+ 7. 2	83	Wschodni słaby	Pogoda z Chmur:	
12	" 5, 854	+ 16. 3	68	Połn: Ws: słaby	"	
3	" 5, 232	+ 15. 2	69	Wschodni słaby	Pochmurno	
9	" 5, 198	+ 11. 4	80	Zachodni słaby	"	

J. Steczkowski, Z. A. O.

— Z Krakowa. —

Inspektor Instytutów Naukowych Wolnego
Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Dostregłszy w Dodatku do Gazety Kra-
kowskiej NNr. 76 i 77, że P. Piotr Le Dru-
głosi się Profesorem Uniwersytetu Krako-
wskiego i otwieraj pensyją dla Młodzieży U-
niwersytetu i Licealney; podaje tąż samą dro-

gą do wiadomości publiczney, że tytuł Pro-
fessora Uniwersytetu onemu nie służy. — A
co do otwarcia pensyi, na to także upowa-
żnienia od Zwierzchności nad Instrukcyją pu-
bliczną czuwającej, nie posiada.

Dan w Krakowie dnia 28go Września
1827 roku.

A. Czapski.

Z Madrytu d. 11 Września.

Jenerał Monet, który po wielkich trudnościach i piebezpieczeństwach, dalekiem kołowaniem i wszelkiego rodzaju środkach przeczności dostał się do Barcelony, wyprawił do Króla gońca. W piśmie swoim, które dnia 8 rano doszło Króla, wyraża, iż obcyzał wojska, które Rząd w różnych punktach pod jego zarządzenie oddał, lecz na nich polegać nie może, prosi więc J. K. Mci o nowe rozkazy, posyłki w ludziach i pieniądzech. Przeczytawszy Król to pismo, posłał Ministrom rozkaz, aby niezwłocznie przybyli do Ildefonso. Ci ziechali o godzinie 9 w wieczór i zebrawi się zaraz na radę pod prezydencją J. K. Mci. Podczas tej rady nadbiegł inny gońiec od Jenerała kapitana Aragonii, przez którego doniósł, iż ta prowincya zbuntowała się na wzór Katalonii, prosząc o wojsko i pieniądze. Król odesłał Ministrów do Madrytu i oświadczył, iż przyszłe im rozkazy. Monarcha dopiego dnia 30go Sierpnia dowiedział się o prawdziwym położeniu w Katalonii.

Biskup Vichu i Margr. deł Puerto Bugno, szwagier zmarłego Barona Eroles, należą wraz z niektórymi znakomitszemi Katalońskimi właścicielami ziemi do władz, które buntownicy zaprowadzili.

— Dnia 13. —

(Z Dziennika Konstytucyanisty). Słychać, iż Rząd nakazał zwolna rozwiązać wojsko obserwacyjne. Kordon zaś w Galicyi na granicy Portugalskiej ma być zmniejszony. Warownie Koruny naprawipne zostały. Kiryссерowie gwardyi i osada Salamanki odebrali rozkaz udania się natychmiast do Katalonii. Dziś odiechał tam Hr. Espanna. Junta buntownicza w Manresa przybrała nazwisko junty środkowej. Wydać w imieniu uwięzionego Króla rozkazy, nawet za Katalo-

lonii. W pierwszym oznajmieniu oświadczyła to wszystko za nieważne, co Król od 1go Października 1823 postanowił; utrzymała tymczasowo urzędników na swoich miejscach, ale tych, którzy służyli konstytucyjnemu rządowi, ogłosiła za oddalonych i niemogących się oczyścić. W drugim zaś oznajmieniu oświadczyła, iż wszyscy Hiszpanie, którzy pod konstytucyjnym rządem służyli, zatrzeć tę plamę mogą, skoro dopomoga Agrawidos do wypawienia Króla z niewoli, w której trzymają go jego Ministrowie i tajni ajenci liberalistów. — P. Recacho rozkazał Król na jego przełożenie odpowiadać, iż za przybyciem do Hiszpanii otrzyma tylko paszport. Żona jednak jego otrzymała pozwolenie bawienia tu lub gdzie jej się podoba. — Na rogach tutejszych ulic i na pałacu znalezione znowu wszelkiego rodzaju poprzyklepane buntownicze kartki. — W Saragossie uwięzioną między innemi rodzinę Jenerała Chambró.

(Z Dziennika Handlowego). Powiększono tu znacznie tajną policyją; na wszystkich miejscach znajdują się tajni ajenci i wieczoraj na jednym z placów uwięzili wieśniaka, który wykrzyknął: niech żyje Król samowładny i Inkwizycyja! Minister Calomarde miał wyznać, iż od pewnego stronnictwa szukany został względem prawdziwego położenia rzeczy w Katalonii. Biskup Vichu przełożył Królowi na piśmie powody, dla których przyjął prezydentwo junty Katalońskiej; chciał bowiem przez to większym zapobiedz nieszczęściom. Jenerał kapitan Barcelony, Campo-Sagrado, miał w podrzuceniu dowodzę w Mataro Ramagosę i chciał go kazać uzięzić, gdy ten uwiadomiony o tem udał się potajemnie do Madrytu i zaraz do Króla pośpieszył, od którego po długiem posłuchaniu, otrzymał paszport do bezpie-

cznego powrotu do Katalonii. Przyrzekł dołożyć wszelkiego starania do nakłonienia nieukontentowanych do rozeyścia się do domów. Miał potem naradę z Ministrem wojennym i wkrótce odiedzie do Katalonii. W Saragossie uwięziono byłego dowodcę zbroyney kupy Leon, 2 zakonników, jednego Kanonika i 15 innych osób, i wraz z dowodcą zbroyney kupy A, Truxillo do Kartageny odwieziono. Sądzą, iż przez to zniszczone zostało powstanie w Saragossie. Tymczasem liczna banda gości pod Teruel. Margr. San Roman odbywać będzie służbę przy J. K. Mci w mieyscu Hr. d' Espanna; ostatni uda się wkrótce do Leridy. Słychać, iż oprócz wysłanych już woysk gwardyi do Katalonii, poydzie tam jeszcze za d' Espanną jeden pułk tegoż woyska. Pułkownik Hr. Ezpeleta mianowany został naczelnikiem głównego sztabu, Piąty Pułk lekkiey piechoty, który z obserwacyjnego woyska idzie do Katalonii zwiększony został od 1500 do 2000 ludzi, Król miał oświadczyć Radzie stanu, iż jeśli dotychczasowe środki nie przywrócą spokojności w Katalonii, on sam uda się tam na czele woyska. Jenerał Valdez, dowodzący dawniej w Peru, mianowany został drugim Jenerałem w Arragonii i dowodcą tameczney milicyi. Poseł Angielski, P. Lamb, odłożył odjazd swoy do dni trzech, i sądzą, że jutro odiedzie.

(Z *Goińca Francuzkiego*). Dyrektor policyi Zorrilla trzymał znakomitego człowieka którego miał w podeyrzeniu o polityczne intrigi, 5 dni w więzieniu, i dopiero go za pośrednictwem P. Erro uwolnił. — P. Calomarde poróżnił się zupełnie z stronnictwem które go dotąd utrzymywało, i bardzo zganiowany jest na Biskupa Vichu. Jeżeli się z tem stronnictwem nie pojedna, tedy może upaść. Posłuchanie Jenerała Ramagosa u Miętnika wojennego trwało tylko 5 minut. — P.

Recacho prosił Króla o wyznaczenie mu za granicą pensyi, co mu odmówionem zostało. W Tarragonie odkryto spisek na oddanie tey twierdzy Saperesowi. Kanonierowie nie chcieli do tey sprawy należeć i takim sposobem spisek zniszczony został; iednak przez kilka godzin trwało tam tak wielkie zamieszanie, że officer trzymający straż przed więzieniem miał czas uwolnić więźniów i przeyscia z niemi i całą strażą do stojących w pobliskości miasta buntowników. Kassa publiczna oczekuje z niecierpliwością 10 mill. realbów, które od Bankiera Aguado nadeysć mają.

(Z *Dziennika Sporów*.) Do Arragonii idzie 5 pułków, gdzie także jenerał nie zależący od Jenerała kapitana dowodzić ma (Valdez.) W Mancha pokazały się bandy. Były Intendent policyi w Madrycie Balboa, miał z Granady uciec do Portugalii. P. Calomarde miał przyrzeczyć stronnictwu Apostolskiemu, iż nakłoni Króla do układania się z dowódcami buntowników i do uczynienia zadość ich prozbom.

Powracający z Teneryffy Sardyński okręt Marya przetrząsany był d. 21 Sierpnia przez Algierskiego korsarza pod Madairą.

— Dnia 20. —

(Z *Monitora*.) Po jutrze wyjeżdża Król w towarzystwie P. Calamarde, kapitana gwardyi i kilku poniższych officerów, przez Walencyję do Tarragony. J. K. M. chce, wedle wydanego do Rady Kastyliskiey wyroku, osobiście przekonać się o przyczynach zaburzeń w Katalonii. Woysko obserwacyjne idzie do Arragonii i Guadalaxy. Jenerał Sarsfield ma główną swoją kwaterę w Daroca (w Arragonii) między Saragossą i Madrytem. Jenerał kapitan Walencyi rozpedził weszłą do tey prowincyi bandę buntowników. — Wyjazd Króla do Katalonii oznajmiony dziś urzędownie został. J. K. Mość jedzie pocztą. Przeznaczono do Katalonii 25,000 woyska, Królowa jest podczas nieobecności Króla Rejentką. Infant Karol pojechał pierwey przed Królem, dla zniszczenia na mieyscu rozszerzonych przez buntowników w jego imieniu więści,

Dnia 8 i 9 Października 1827 r.

**Cena Zbóż różnego gatunku na Targu
w Krakowie sprzedawanych.**

	1.	2.	3.	4.
	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
Korzec				
— Pszenicy	14 15	13 —	12 —	10 —
— Zyta	11 10	11 6	10 15	10 —
— Jęczmienia	10 —	9 15	9 —	8 15
— Grochu	—	—	—	—
— Owsa	6 15	6 —	5 24	—
— Jagieł	19 —	18 —	17 —	16 15
— Rzepaku	26 —	21 —	20 —	19 —

W Gdańsku dnia 1 Października.

	Łaszt 30 Korcy, wynoszący.
Pszenicy	od Złp. 570 do 600.
Zyta	— — 324 — 342.
Jęczmienia	— — 300 — 318.
Owsa	— — 270 — 300.
Grochu	— — — —

LOTERIA KRAIOWA.

W 263 Ciągnięciu dnia 3go Października r. 1827 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następujące:

47. 31. 25. 69. 58.

Przyszłe 264 Ciągnięcie dnia 17go Października 1827 r. przypada.

D O N I E S I E N I A.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Uwiedomia Publiczność, że z rozporządzenia Senatu pod dnieniem 7 Sierpnia r. b. do L. 3735 w Biórze Inspektora Kopalń i Hut rządowych w Jaworznie, w dniu 22 b. m. w godzinach przedpołudniowych dla pociągów Skarbowych tamże przy Kopalniach utrzymowanych, zakupione będzie owsa korcy 121 garcy 12, tudzież siana wagi Wiedeńskiej centnarów 181 funt: 20, oraz słomy mirzwiatey na podściłkę wagi Wiedeńskiej cent: 35 funt: 24 od naitanicy dającego przez publiczną licytacją, która in minus zacznie się od ceny:

Owsa korca po Złp. 8.
Siana Centnara — 3.
Słomy detto — 2.

Chęć licytowania mający, każdy dla zapewnienia Skarbu od zawodu w dostawieniu tych produktów nastąpić mogącego, ma przed zaczęciem licytacji złożyć pro Vadie złp. 157 gr. 27, które po skutecznionem dostawieniu rzeczonych produktów przy zapłacie za one, zwrócone będą.

O warunkach do tej licytacji w Biórze Inspektora Kopalń Jaworznickich Rządowych, każdego czasu dowiedzieć się można, jak i w biurze Wydziału.

W Krakowie dnia 3 Października 1827 r.

J. Soltyskiewicz.

Gadomski, Sekr: Wydz.

W dniu 16 Października r. b. 1827 o godzinie 9tej ranney, w Krakowie rynku głównym w gmachu Sukiennice zwanym, w drodze exekucyi sądowej, odbędzie się publiczna licytacja zajętych kosztowności, iakoto: kulczyków hrylantowych, dyamentowych, pereł sznurka iednego z 336 sztuk składającego się: pierścionków złotych, łańcuszka złotego, tabakierki złotey, zegarka złotego, z repetycyami perłami wysadzonego, zegarka srebrnego podróznego, kubonierki, oraz innych, które aż do momentu licytacji każdego dnia od godziny 10 do 12 z rana, w kancelaryi podpisanego Komornika przy Ulicy S. Józefa pod L. 96 widzianemi być mogą. Chęć zatem licytować mających zaopatrzonych w Courant monetę, podpisany na czas i miejsce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 5 Października 1827 r.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd.

W Gmachu Sukiennicach w głównym Rynku Miasta Krakowa dnia 12 b. m. i r. o godzinie 10tej ranney w drodze exekucyi Sądowej odbędzie się Licytacja bryczek, wozu, homont, kocielków i innych zaraz za gotową zapłatę w monecie srebrney currant.

W Krakowie d. 5 Października 1827 r.

Skorczyński K. S.

Do Handlu korzennego przy ulicy Grodzkiej pod Nrem 229 domu prowadzonego a odznaczającego się pod czarnym krukiem, nadszedł transport świeżo marynowanych ryb, iakimi są: sumin, szczupak, karp, i t. p. których każdego czasu za pomierną cenę, tamże dostać można.